

Ali Smith
Gliff

A fordítás alapjául szolgáló mű:

Ali Smith: *Gliff*, Hamish Hamilton, 2024

A könyv fordítását a Publishing Scotland támogatta.

The translation of this book was made possible
with the help of the Publishing Scotland translation fund.

Publishing
Scotland

Foillseachadh Alba

Copyright © 2024, Ali Smith

All rights reserved

Hungarian translation © Mesterházi Mónika, 2025

A hátsó kertben a gyep egy meredek fűlejtő volt, oldalra billent, mint egy süllyedő hajó. Voltak benne járólapok, aztán a végükön ez a fűék, ami olyan meredek volt, mintha a világ feje állt volna.

A végében egy elburjánzott sövény és egy csomó borostyán.

De volt egy rés ebben a sövényben, és a füves emelkedőben lépőkövek, amik felvittek a réshez, úgyhogy felküzdöttem magam, és jó mélyre lehajoltam, hogy átréselődjek, és meglepetésemre kiértem egy ösvényre. Köves út volt, az a fajta, aminek a közepén fűcsík nő. Ezen túl, és túl egy forgalmas úton és még egy bozótos helyen, a távolban ott volt a húgom, megismertem a ruhájáról, egy fakerítés rúdján gubbasztott, és áthajolt rajta.

Amikor odaértem, felém fordult, és az arca csupa boldogság volt.

Nézd, mi van itt, ennyire közel ahhoz, ahol lakunk! mondta.

Én is felkapaszkodtam a kerítésre.

Hét ló volt, kicsik és nagyok, mindenféle lószínben, gyönyörűek és csapzottak, mozgatták az orrukat a fű fölött, és tépték a fogukkal a földből, olyan hangot adva, amelyet még sosem hallottam.

Nem mehetünk el a kajánkért, és nem hozhatunk belőle nekik? kérdezte a húgom.

A lovak nem esznek olyasmit, ami konzervben van, mondtam.

Mit esznek? kérdezte ő.

Füvet, mondtam, meg más dolgokat. Nem konzervdolgokat.

A húgom leugrott a kerítésről, és elkezdte marokszámra tépkedni a hosszabb füveket a mi oldalunkról. Visszamaszott a kerítésre, és kinyújtotta mindkét kezét.

Két ló felemelte a fejét, egy zömök sötétbarna, akinek fehér csík futott végig az orrán, és egy kisebb, szürke színű. A húgom feléjük integetett a fűvel. A szürke odajött. A feje föl-le mozgott járás közben, és rájöttem, hogy hiába láttam lovakat könyvben meg a tévében, és mentem el elég közel hozzájuk külföldön, ahogy szemellenzőben, izzadtan húzták a turistákkal teli, feldíszített kocsikat a forgalomban, igazán soha nem voltam ilyen közel egyetlen szabadon tartott lóhoz sem.

A szagát sem éreztem soha. A szag mély és erőteljes volt, és semmire nem hasonlított, amit ismertem.

A szürke ló csontjai mindenütt kilátszottak a bőre alól, és hatalmasnak tűnt, habár egész kis ló volt, a legkisebb a mezőn. Visszafogott erővel mozgott, és valóságos súllyal, bár egyáltalán nem volt súlyos, olyan sovány volt, mint egy csupasz fa. Közvetlenül a húgom előtt állt meg, aki a kerítésen át felé hajolt. Legyek keringtek a feje körül, a homlokán szálltak le, egy furcsán kilapult részre, ahol egy forgó volt a szőrében az üstöke alatt, mintha egy fontos részt jelölne a lovon.

Az orrán egy világosabb szürke cikcakkvonal húzódott végig, mint egy villám, és a feje körül keringő legyek folyton a szeme közelében szálltak le, talán hogy

igyanak egyet, mert a szeme úgy ragyogott, mint valami folyadékforrás.

A szeme megdöbbenő volt.

Igazán gyönyörű.

Lehetett látni a fényt a sötétjében, és volt még benne, egyszerre, két dolog, amit még soha nem láttam egy helyen, szelídség és – micsoda?

Udvariasság? Közöny? Távolság?

A szót nem fogom tudni rá, egészen mostanáig, amikor évekkel később, ebben a pillanatban, sétálok bárhová a sötétben, és megengedem magamnak, hogy visszagondoljak arra a pillanatra, amikor először láttam a saját szememhez ennyire közlelől bármilyen lónak, ennek a lónak a szemét.

A szó a kiegyensúlyozottság.

A húgom kinyújtotta a füvet a két összeszorított tenyerében. A ló megállt. Várt. Aztán a hosszú arcával megbökte az egyik karját, és az orrával megszimatolta a kézfejét körben és lefelé.

Ó, mondta a húgom. Ó. Jól van.

Kinyitotta a tenyerét, és a ló elvette a füvet, elvette!

A húgom a másik kezét még szélesebbre nyitotta. A ló elvette a füvet. Figyelt minket, miközben ette a nagy laza állkapcsát mozgatva.

A levegőt körülöttünk furcsa édességgel töltötte meg az elragott fű illata.

Volt egy vitánk, már a házban, hogy vajon attól, hogy először adtunk némi füvet egy lónak a mezőn, ez már olyasfajta nap-e, amikor kinyithatjuk az egyik tejberizskonzervet reggelire.

Nem hiszem el, hogy nemet mondasz, amikor azt csinálunk, amit akarunk, nincs itt senki, aki megakadályozná, és én ezt akarom enni, mondta a húgom.

A boldogsága kezdett bosszantani. Úgyhogy azt mondtam,

Nem hiszem el, hogy máris ilyen tékozló vagy.

Ilyen mi? kérdezte.

Tékozló, mondtam.

Olyan szavakkal bántasz, amik hosszabbak, mint az életem, mondta.

Nem az én hibám, ha nem tudod, hogy mit jelentenek a szavak, mondtam.

Csak annyit tudok, hogy épp most történt meg velünk a legjobb dolog hetek óta, mondta, sőt valószínűleg ezer évre *előre* az egyik legjobb.

Csak négy konzerv tejberizsünk van, mondtam.

Na és? kérdezte.

És be kell osztanunk, mondtam.

Miért? kérdezte.

Mert abban egyeztünk meg, hogy a legjobb napokra tartogatjuk, mondtam.

Igen, és ez volt az egyik legjobb reggel egész életemben! mondta.

De nem az enyém is egyszersmind, mondtam, és összeférhetetlennek és felsőbbrendűnek éreztem magam, ahogy kimondtam.

Egyszersmind utállak, mondta a húgom.

Úgy látom, egyszerre vagy türelmetlen és tűrhetetlen, mondtam.

Te meg teljesen el vagy szállva, mondta ő.

Azt sem tudod, mit jelent ez a kifejezés, mondtam.

De igen, mondta ő.

És mindig muszáj, hogy a tiéd legyen az utolsó szó, mondtam.

Nem, mondta ő.

Máskor rájött volna, hogy mit csinált, hogy amit mondott, azzal az övé az utolsó szó, és elnevette volna magát, és akkor én is, és oldódott volna a feszültség kettőnk között.

Ma valamiért nem ez történt. Az történt, hogy egyikünk sem evett semmit reggelire egész délelőtt. A húgom felment az emeletre. Azt hittem, hogy elindult a tejberizskonzervekért, úgyhogy utánamentem, de még csak rájuk sem nézett, egyenest a kabátjaink felé indult, és leült a feltornyozott kupacukra, kihúzta a babája lábát, és a lábatlan törzset fel-le sétáltatta a kabátok halmán, és közben valamit énekelt magának meg neki.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Szekszárdi Nyomda Kft.-ben, 2025-ben
Felelős vezető Vadász Katalin igazgató

Felelős szerkesztő Rostás Eni
Kézirat-előkészítő Balogh Emerencia
Korrektor Tomka Eszter
Műszaki vezető Takács Klári
A kötetet Pintér József tervezte
Kiadványszám 9387
Plantin betűtípusból szedve
ISBN 978-963-14-4623-4